

Arkan&Ergin Uluslararası Denetim ve Y.M.M. A.Ş.

İstanbul, 27.11.2008

5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun Yayımlandı

DUYURU NO:2008/125

“5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun” 22.11.2008 tarih ve 27062 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Kanun’un temel amacı; gerçek ve tüzel kişilere ait olup yurt dışında bulunan "para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve benzeri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının" Türkiye'ye getirilerek ekonomiye kazandırılması ve taşınmazların kayda alınması ile yurt içinde bulunan ancak işletmelerin özkaynakları içinde yer almayan bu tür varlıkların sermayeye dönüştürülerek işletmelerin güçlenmesini sağlamaktır.

Kanun’un uygulama usul ve esasları ile ilgili Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanmış bir Tebliğ Taslağı olup, ilerideki günlerde yayımlanması beklenmektedir.

Kanun’un uygulanmasına yönelik önemli hususlar şu şekildedir:

- Gerçek ve tüzel kişiler, **01.10.2008 tarihi itibariyle sahip oldukları ve o tarih itibariyle yurt dışında bulunan** “para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile gayrimenkullerini” beyan konusu yapabileceklerdir.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin sahip olduğu ve **Türkiye’de bulunan ancak 01.10.2008 tarihi itibariyle** kanuni defter kayıtlarında bulunmayan söz konusu kıymetleri de **vergi dairelerine** beyan edeceklerdir.
- Kanundan faydalanmak isteyenler, Gelir İdaresi Başkanlığı’na hazırlanan format dilekçe ile **banka ve aracı kurumlara** ya da **vergi dairelerine 2009 yılı Şubat ayı son gününe kadar (2 Mart 2009)** başvuru yapabileceklerdir.
- Başvuru dilekçesinde beyan edilen toplam varlık üzerinden yurt dışı varlıklar için **%2**, yurtiçi varlıklar için **%5 nispetinde vergi tutarı** tahsil edilecektir.
- Bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir.
- Banka veya aracı kuruma başvurulduğunda, tahsil edilen bu vergiler ertesi ayın 15’ine kadar konsolide bir beyanname ile Bankanın kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan Vergi Dairesine beyan ile aynı sürede ödenecektir.

Arkan&Ergin Uluslararası Denetim ve Y.M.M. A.Ş.

- Bu kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 01.01.2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.
- Yurt dışındaki varlıkları için kanundan yararlanmak üzere başvuru yapanlar, yurt dışındaki varlıklarını **başvuru tarihinden itibaren 1 ay içinde Türkiye'ye getirerek** Türkiye'deki **banka ve aracı kurumlar nezdinde** açılacak hesaplara transfer edeceklerdir.
- **Yurt dışındaki varlıkların** Türkiye'deki ticari işletme veya şirket için getirilmesi durumunda ise, söz konusu varlıklar için banka veya aracı kuruma şirket adına müracaat edilecek ve getirilen varlıklar şirket kayıtlarında "**pasifte açılacak özel bir fon hesabına**" alınacaktır. Bu fon hesabı, sermayeye ilave dışında başkaca bir işleme tabi tutulmayacak olup, Şirketin tasfiyesi halinde ise herhangi bir vergiye tabi olmayacaktır.
- **Yurt içindeki varlıkların** şirket kayıtlarına alınması halinde; Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını **banka ve aracı kurumlardaki** hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur ve beyan tarihinden itibaren **altı ay içinde sermayeye ilave olunur**.
- Kanundan bu şekilde yararlanan kişiler ile ilgili olarak geçmiş yıllara dönük (2003- 2007 yılları) herhangi bir soruşturma, vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır. Başka nedenlerle (örneğin rutin şirket incelemesi) bir vergi incelemesi yapıldığında da gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar mahsup edilerek tarhiyat yapılır. Yani beyan edilen bu varlık tutarı inceleme elemanlarınca saptanan matrah farkından mahsup edilecektir.
- Yurt dışından ülkemize varlık transferinde kambiyo mevzuatı yönünden herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Bilindiği üzere, vergi mevzuatımıza göre; yurt dışında elde edilen gelirlerin Türkiye'de "yıllık beyan" esasında beyan edilmesi ve ilgili yıllardaki tarife üzerinden vergisinin ödenmesi gerekmektedir. Ayrıca, yurt dışı vergi otoriteleri Türk vatandaşlarının ve şirketlerinin yurt dışındaki bu gelirleriyle ilgili olarak TC Maliye Bakanlığı'na bilgi vermekte ve bu da cezalı vergi ödeme riski yaratmaktadır. Bu nedenle, bu Kanundan yararlanılması durumunda, yurt dışında elde edilen bu gelirlerle ilgili olarak cezalı ve gecikme faizli bir vergi ödeme riski ortadan kalkacaktır.

Bilginize Sunulur.

Arkan & Ergin Uluslararası Denetim ve Y.M.M. A.Ş.

Arkan&Ergin Uluslararası Denetim ve Y.M.M. A.Ş.

Resmi Gazete Tarihi: 22.11.2008
Resmi Gazete Sayısı: 27062
Kanun No: 5811

BAZI VARLIKLARIN MİLLİ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5811

Kabul Tarihi: 13/11/2008

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; gerçek ve tüzel kişilere ait olup yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ekonomiyeye kazandırılması ve taşınmazların kayda alınması ile yurt içinde bulunan ancak işletmelerin özkaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesini sağlamaktır.

(2) Bu Kanun; para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların yurda getirilmesi veya beyan üzerine kayda alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Aracı kurumlar: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumları,
- c) Kanaat verici belge: Devlet tarafından veya Devlet güvencesinde tutulan kayıt ve sicilleri; banka, banker, aracı kurumlar ve benzeri mali kurumlar ile posta idaresi, noter gibi kurum ve kuruluşların kayıt ve belgelerini, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun İkinci Kitabının Üçüncü Kısımında yer alan belgeler ve muadili belgeler ile bilgi değişiminde bulunulan yabancı ülkelerde yetkili makamlardan alınarak mahallindeki Türk elçilik ya da konsoloslukları, yoksa ilgili ülkenin Türk menfaatini koruyan aynı nitelikteki temsilcileri tarafından tasdik olunan belgeleri,

ifade eder.

Uygulama esasları

MADDE 3 – (1) Gerçek veya tüzel kişilerce, 1/10/2008 tarihi itibarıyla sahip olunan ve yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile varlığı kanaat verici bir belgeyle ispat edilen taşınmazlar, bu Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle banka veya aracı kuruma bildirilir ya da vergi dairelerine beyan edilir. Bu kıymetler, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilebilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

(2) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 1/10/2008 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin özkaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, bu Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Arkan&Ergin Uluslararası Denetim ve Y.M.M. A.Ş.

Defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırırlar, bunlar için ayrıca diğer şartlar aranmaz.

(3) Vergi dairelerine birinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 2, ikinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 5 oranında vergi tarhedilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir. Bu fıkraya ve dördüncü fıkraya göre ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

(4) Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak % 2 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

(5) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Ancak, diğer nedenlerle bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar mahsup edilerek tarhiyat yapılır.

(6) Beyan edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(7) Birinci fıkra uyarınca bildirildiği veya beyan edildiği halde, 1/10/2008 tarihi itibarıyla yurt dışında bulunduğu kanaat verici belge ile tevsik edilemeyen ve bildirim veya beyanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmeyen para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları dolayısıyla veya ikinci fıkra uyarınca beyanda bulunulduğu halde bilanço esasına göre defter tutmayan mükelleflerle söz konusu varlıklara ilişkin tutarların banka ve aracı kurumlara yatırılmaması, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerle ise süresi içinde sermaye artırımında bulunulmaması hallerinde beşinci fıkra hükmünden yararlanılamaz.

(8) İlgili kurum ve kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişilerin bu madde uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

Düzenleme yetkisi

MADDE 4 – (1) Bu Kanun uyarınca verilmesi gereken beyannamelerin şekil, içerik ve ekleri ile verileceği yeri ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların;

- Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları,
- Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları,
- Yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları,

30/4/2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

(2) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançları, 31/10/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamını ve tutarını belirlemeye ilişkin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kuruluna verilen yetkiler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süreyle doğrudan Bakanlar Kurulu tarafından kullanılır. Bakanlar Kurulu, bu süre içerisinde tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonunun yanı sıra, sigortaya tabi olacak diğer mevduatın ve katılım fonlarının kapsamını ve/veya tutarını ve sigorta kapsamı dışında tutulacak mevduat ve katılım fonlarının niteliğini belirlemeye de yetkilidir.

(2) Bakanlar Kurulu tarafından sigortaya tabi tutulan mevduat ve katılım fonları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilir ve kredi kuruluşları, nezdlerinde bulunan bu kapsamdaki mevduat ve katılım fonlarını, sigortaya tabi kısım üzerinden sigorta ettirmek ve bunun üzerinden prim ödemek zorundadırlar.

Arkan&Ergin Uluslararası Denetim ve Y.M.M. A.Ş.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek kapsam ve tutardaki sigortaya tabi mevduat ve katılım fonu için ödenecek sigorta priminin oranını, tarifesini, tahsil zamanını, şeklini ve diğer hususları, 5411 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usul ve esaslara tabi olmaksızın Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görüşünü alarak belirler.

Yürürlük

MADDE 5 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.